

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 11180433
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

09 Aralık 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Liste ve Ekleri (64 Sayfa)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MUSTAFA BİLİCİ'NİN
TBMM 7/16289 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

7/16289

62 14

SORULAR

İzmir Körfezi'nde yaşanan balık ölümlerine ilişkin belediye birimlerinin hazırladığı rapor ile Bakanlığın raporu arasında tutarsızlık olduğu iddiaları kamuoyunda yer almaktadır. Sorunun asıl nedeninin tespit edilmesi, sağlıklı bir körfez ekosistemi için elzemdir.

Bu bilgilendirme ışığında

- 1- Bakanlığınızın İzmir Körfezi'ndeki kirlilik ve balık ölümlerine ilişkin hazırladığı raporda elde edilen sonuçlar nelerdir?
- 2- İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Raporları ile Bakanlık Raporları arasında tutarsızlık olduğu iddiaları gerçeği yansıtmakta mıdır? Belediye, Bakanlığa kendi raporlarını sunmuş mudur?
- 3- Şayet raporlar arasında tutarsızlık var ise hangi sonuçlar birbiri ile uyuşmamaktadır?
- 4- Bakanlık, İzmir Körfezi'nden numune almış mıdır? Almış ise, İzmir Körfezi'nden alınan numunelerde hangi sonuçlara ulaşılmıştır? Sudaki oksijen ve amonyak oranı nedir?
- 5- İzmir Körfezi'ndeki kirliliğin önlenmesi hususunda Bakanlık bir çalışma içerisinde midir?

CEVAPLAR

2014 yılından itibaren üçer yıllık dönemlerle gerçekleştirilen “Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı”nın (DEN-İZ) yürütücülüğünü Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) Koordinasyonunda Bakanlığımız yapmaktadır. Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı (DEN-İZ) ile tüm denizlerimizde meydana gelen kirlilik ulusal mevzuatımız ve uluslararası sözleşmeler ve Avrupa Birliği (AB) direktifleri çerçevesinde izlenerek; periyodik değerlendirmesi, kirlilik parametrelerinin sediman ve biyotada zamansal yöneliminin tespiti ve kirliliğin önlenmesi için alınan önlemlerin etkinliğinin mevzuata uygunluğunun değerlendirmesi yapılmaktadır.

“Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı (DEN-İZ) 2023-2025 Dönemi” başlamış olup 2024 yılı seferlerimiz devam etmektedir. İzmir ilinde kıyı, deniz ve açık deniz istasyonları olmak üzere toplam 24 istasyonda izleme çalışmaları gerçekleştirilmektedir. İzmir Körfezi ise; 3 adet su yönetim birimi ile değerlendirilir; İzmir İç Körfez (EGE 10) 1 istasyon, İzmir Orta-Dış Körfez (09_2) 6 noktada ve Çeşme Bölgesi (09_1) 2 noktada olmak üzere İzmir Körfezi'nde toplam 9 istasyonda deniz suyu kalitesi Bakanlığımızca takip edilmektedir.

TÜBİTAK-MAM Araştırma gemisiyle 25.08.2024 tarihinde körfezde yapılan incelemede, Denizlerde Bütünleşik İzleme Programı (DEN-İZ) kapsamında belirlenen nokta ile ilave 2 noktada izlemeler yapılmıştır.

Yapılan analizlerde amonyak parametresinin deniz suyunda olması gereken sınır değerin yaklaşık 50 kat üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Çözünmüş Oksijen parametresi için ise mevzuatta Ege Denizi için 6 mg/L değeri “iyi” durumu tanımlamakta olup ölçüm sonuçları 0,1-8 mg/L aralığındadır.

İzmir Körfezi’nde yaşanan toplu balık ölümleri vakası sonrasında Bakanlığımız tarafından 25-26 Ağustos 2024 tarihlerinde Mobil Su ve Atıksu Laboratuvar Aracı ile İzmir Körfezi çevresinde, Körfez’e dökülen derelerden alınan su ve Organize Sanayii Bölgesi (OSB) Atıksu Arıtma Tesisleri’nin (AAT) çıkışlarından alınan atıksu numunelerinin analizleri Bakanlığımız Çevre Referans Laboratuvarı’nda yapılmış olup, numunelerin analiz sonuçları değerlendirilerek ilgili birimlere iletilmiştir.

Balık ölümleri üzerine Bakanlığımız ve İzmir Büyükşehir Belediyesi ekipleri çalışmalarını yürütmekte olup, çalışma sonuçlarında elde edilen veriler örtüşmektedir.

Ayrıca, balık ölümlerinin nedenlerinin tespiti amacıyla İzmir Valiliği Tarım ve Orman İl Müdürlüğü teknik personeline ölü balık numuneleri alınarak analiz yapılmıştır.

İzmir İç Körfez’inde yaşanan çevre kirliliği ile mücadelede gereken adımları atmak üzere akademisyenler, ilgili Belediye Başkanları, kamu kurum ve kuruluşları, Sivil Toplum Kuruluşları (STK) ve oda temsilcilerinin katılımıyla 5 Eylül 2024 tarihinde İzmir İktisat Kongre Merkezi’nde İzmir Körfezi Koordinasyon Kurulu toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Toplantının sonucu olarak bölgede çevre kirliliğinin giderilmesi için acil eylem planının hazırlanması kararlaştırılmıştır. Bu kapsamda özellikle bölgedeki üniversiteler başta olmak üzere konusunda uzman bilim insanlarının katılımı ile “İzmir Körfezi Bilim Kurulu” oluşturulmuştur.

Bilim Kurulu çalışma toplantılarında; Körfez’deki kirlilik nedeninin karasal kaynaklı kirleticiler olduğu belirtilerek, kara kökenli kirliliklerin önlenmesine yönelik çalışmaların ivedilikle başlatılması gerektiği bilim insanlarınca ortak değerlendirme olarak sunulmuştur. Bu kapsamda, ilgili kurumların görev yetki ve sorumlulukları çerçevesinde mevcut çevresel altyapı ile gelen kirliliğin azaltılması sağlayacak çalışmalar ile orta ve uzun vadeli plana temel teşkil edecek çalışmaların başlatılmasından oluşan acil eylem planı oluşturulmuştur.

Ayrıca, 17-18.09.2024 tarihlerinde Bakan Yardımcımız Sayın Fatma VARANK Başkanlığı’nda Bilim Kurulu Üyeleri, Büyükşehir Belediyesi, ilgili kurum kuruluşların temsilcileri ile bilimsel verilerin değerlendirilmesi ve İzmir Körfezi’nin ekosistemini koruyacak ve bu tür olayların tekrar yaşanmasını önleyecek adımları belirlemek üzere bilimsel toplantı gerçekleştirilmiştir.

Yapılan toplantıda üç alt çalışma grubu belirlenmiştir.

- Atıksu Altyapısı ve Derelerin İyileştirilmesi Çalışma Grubu
- Denizel Ekosistemin Değerlendirilmesi ve İyileştirilmesi Çalışma Grubu
- İklim Değişikliği ve Modelleme Çözümleri Çalışma Grubu

Bu çerçevede Bilim Kurulu Üyeleri Bakanlığımız koordinasyonunda çalışmalarını sürdürmektedir.